

52005XC0305(02)

C 56/24

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

5.3.2005.

Obavijest Komisije o ograničenjima koja su potrebna za provedbu koncentracija i izravno se na nju odnose

(2005/C 56/03)

(Tekst značajan za EGP)

I. UVOD

1. U Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) ⁽¹⁾ u članku 6. stavku 1. točki (b) drugom podstavku, u članku 8. stavku 1. drugom podstavku i u članku 8. stavku 2. trećem podstavku navedeno je da se za odluku kojom se određena koncentracija ocjenjuje sukladnom sa zajedničkim tržištem „*smatra da uključuje ograničenja koja su potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose*”.
2. Izmjenom pravila kojima se uređuje ocjenjivanje ograničenja koja su potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose (u daljnjem tekstu također „sporedna ograničenja”) uvedeno je načelo samoprocjene takvih ograničenja. Navedeno odražava namjeru zakonodavca da Komisiji ne nameće obvezu da sporedna ograničenja ocjenjuje i razmatra pojedinačno. Postupanje u pogledu sporednih ograničenja u skladu s Uredbom EZ o koncentracijama dalje je pojašnjeno u uvodnoj izjavi 21. uvoda Uredbe EZ o koncentracijama, u kojoj je navedeno da „*Odluke Komisije u kojima se koncentracije ocjenjuju sukladnima zajedničkom tržištu trebaju u primjeni ove Uredbe automatski obuhvaćati i ograničenja, tako da Komisija ta ograničenja ne mora procjenjivati u pojedinačnim slučajevima*”. Dok se u uvodu predviđa da će Komisija obavljati preostale funkcije vezane uz nova, specifična ili nerazriješena pitanja koja mogu izazvati istinsku nesigurnost, u svim drugim scenarijima zadatak je poduzetnika sudionika koncentracije da sami procijene mogu li se i u kojoj mjeri njihovi sporazumi u određenoj transakciji smatrati sporednima. Sporovi o tome odnose li se ograničenja izravno na koncentraciju i jesu li potrebna za njezinu provedbu te time automatski obuhvaćena odlukom Komisije o dopuštenosti, u nadležnosti su nacionalnih sudova.
3. Preostala funkcija Komisije opisana je u uvodnoj izjavi 21. Uredbe o koncentracijama u kojoj se navodi da na zahtjev poduzetnika sudionika koncentracije Komisija treba izričito ocijeniti sporedni karakter ograničenja ako određeni slučaj obuhvaća „nova i nerazriješena pitanja koja izazivaju istinsku nesigurnost”. Kasnije se u toj izjavi „*novi i nerazriješeno pitanje koje izaziva istinsku nesigurnost*” definira kao pitanje koje „*nije obuhvaćeno odgovarajućom obavijesti Komisije koja je na snazi ili objavljenom odlukom Komisije*.”
4. Da bi se poduzetnicima sudionicima koncentracije osigurala pravna sigurnost, ova Obavijest daje smjernice za tumačenje pojma sporednih ograničenja. Smjernice dane u sljedećim odjeljcima odražavaju bit prakse Komisije i sadrže načela na temelju kojih se ocjenjuje mogu li se najčešće vrste ugovora smatrati sporednim ograničenjima i u kojoj mjeri.
5. Međutim, slučajevi koji uključuju iznimne okolnosti koje nisu obuhvaćene ovom Obavijesti mogu opravdati odstupanje od ovih načela. Sudionici koncentracije mogu u objavljenim odlukama Komisije pronaći daljnje smjernice o tome mogu li se njihovi sporazumi smatrati sporednim ograničenjima ili ne ⁽²⁾. Ukoliko je Komisija u ranije objavljenim odlukama ⁽³⁾ razmatrala slučajeve koji uključuju iznimne okolnosti, ti slučajevi ne predstavljaju „nova ili nerazriješena pitanja” u smislu uvodne izjave 21. Uredbe o koncentracijama.

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

⁽²⁾ U smislu ove Obavijesti, odluka se smatra objavljenom ako je objavljena u Službenom listu Europske unije ili je učinjena dostupnom javnosti na mrežnoj stranici Komisije.

⁽³⁾ Za primjer vidjeti Odluku Komisije od 1. rujna 2000. (COMP/M.1980 - Volvo/Renault V.I., stavak 56.) – visoki stupanj lojalnosti kupca; Odluku Komisije od 23. listopada 1998. (IV/M.1298 - Kodak/Imation, stavak 73.) – dugi vijek trajanja proizvoda; Odluku Komisije od 13. ožujka 1995. (IV/M.550 - Union Carbide/Enichem, stavak 99.) – ograničeni broj alternativnih proizvođača; Odluku Komisije od 30. travnja 1992. (IV/M.197 - Solvay-Laporte/Interox, stavak 50.) – duža zaštita potrebnog know-how-a.

6. Prema tome, određeni predmet predstavlja „novo i nerazriješeno pitanje koje izaziva istinsku nesigurnost” ako ta ograničenja nisu obuhvaćena ovom Obavijesti i ako ih Komisija nije razmatrala u svojim ranije objavljenim odlukama. Kako je predviđeno u uvodnoj izjavi 21. Uredbe o koncentracijama, na zahtjev sudionika koncentracije Komisija će u takvim predmetima izričito ocijeniti takva ograničenja. Poštujući zahtjeve u pogledu povjerljivosti, Komisija će na odgovarajući način predstaviti javnosti one ocjene pomoću kojih se dalje razvijaju načela utvrđena u ovoj Obavijesti.
7. Ukoliko se ograničenja izravno odnose na provedbu koncentracije, člankom 21. stavkom 1. Uredbe o koncentracijama predviđeno je da se primjenjuje samo ova Uredba, isključujući Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 ⁽¹⁾, (EEZ) br. 1017/68 ⁽²⁾, i (EEZ) br. 4056/86 ⁽³⁾. Nasuprot tome, na ograničenja za koja se ne može smatrati da su potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose, mogu se i dalje primjenjivati članci 81. i 82. Ugovora o EZ. Međutim, sama činjenica da se određeni sporazum ili dogovor ne smatra sporednim za određenu koncentraciju, ne dovodi u pitanje njezin pravni status. Takvi sporazumi ili dogovori trebaju se ocjenjivati u skladu s člancima 81. i 82. Ugovora o EZ i srodnim propisima i obavijestima ⁽⁴⁾. Oni također mogu biti podložni bilo kojem važećem nacionalnom propisu o zaštiti tržišnog natjecanja. Prema tome, sporazumi koji sadrže ograničenja tržišnog natjecanja, ali za koje se ne smatra da su potrebni za provedbu koncentracija i izravno se na nju odnose, u skladu s ovom Obavijesti mogu svejedno biti obuhvaćeni ovim odredbama.
8. Komisijino tumačenje članka 6. stavka 1. točke (b) drugog podstavka i članka 8. stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. trećeg podstavka Uredbe o koncentracijama ne dovodi u pitanje moguće tumačenje Suda ili Prvostupanjskog suda Europskih zajednica.
9. Ovom se Obavijesti zamjenjuje prethodna Obavijest Komisije o ograničenjima koja su potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose ⁽⁵⁾.

II. OPĆA NAČELA

10. Koncentracija se provodi pomoću ugovornih pogodbi ili sporazuma kojima se uspostavlja kontrola u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe o koncentracijama. Svi sporazumi po kojima se ostvaruje glavni cilj koncentracije ⁽⁶⁾, kao na primjer oni koji se odnose na prodaju udjela ili imovine poduzetnika, sastavni su dio koncentracije. Osim tih pogodbi ili sporazuma, sudionici koncentracije mogu sklapati druge sporazume koji ne predstavljaju sastavni dio koncentracije, ali mogu ograničiti slobodu djelovanja sudionika koncentracije na tržištu. Ako takvi sporazumi sadrže sporedna ograničenja, njih automatski obuhvaća odluka kojom se ta koncentracija ocjenjuje sukladnom sa zajedničkim tržištem.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o primjeni pravila tržišnog natjecanja iz članaka 81. i 82. Ugovora, SL L 1, 4.1.2003., str. 1.; Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 411/2004 (SL L 68, 6.3.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 1017/68 od 19. srpnja 1968. o primjeni pravila tržišnog natjecanja na željeznički prijevoz i prijevoz cestovnim i unutarnjim plovnim putovima, SL L 175, 23.7.1968., str. 1.; Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1/2003.

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 4056/86 od 22. prosinca 1986. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članaka 81. i 82. Ugovora na pomorski prijevoz, SL L 378, 31.12.1986., str. 4., Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1/2003.

⁽⁴⁾ Za sporazume o licencijama vidjeti, na primjer, Uredbu (EZ) br. 772/2004 od 27. travnja 2004. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na skupine sporazuma o prijenosu tehnologije, SL L 123, 27.4.2004., str. 11.; za sporazume o nabavi i kupnji vidjeti npr. Uredbu Komisije (EZ) br. 2790/1999 od 22. prosinca 1999. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na vrste vertikalnih sporazuma i usklađeno djelovanje, SL L 336, 29.12.1999., str. 21.

⁽⁵⁾ SL C 188, 4.7.2001., str. 5.

⁽⁶⁾ Vidjeti npr. Odluku Komisije od 10. kolovoza 1992. (IV/M.206 – *Rhône-Poulenc/SNIA*, stavak 8.3); Odluku Komisije od 19. prosinca 1991. (IV/M.113 – *Courtlands/SNIA*, stavak 35.); Odluku Komisije od 2. prosinca 1991. (IV/M.102 – *TNT/Canada Post/DBP Postdienst/LaPoste/PTT Poste & Sweden Post*, stavak 46).

11. Kriteriji izravne povezanosti i potrebe po svojoj su prirodi objektivni. Ograničenja nisu potrebna za provedbu koncentracija i izravno se na nju ne odnose samo zato što ih sudionici koncentracije takvima smatraju.
12. Da bi se za ograničenja smatralo da se „izravno odnose na provedbu koncentracije” ona moraju biti usko povezana sa samom koncentracijom. Nije dovoljno da je određeni sporazum sklopljen u istom kontekstu ili u isto vrijeme kao i koncentracija ⁽¹⁾. Ograničenja koja se izravno odnose na koncentraciju ekonomski su povezana s glavnom transakcijom, a namijenjena su olakšavanju prelaska na promijenjenu strukturu poduzetnika nakon koncentracije.
13. Sporazumi moraju biti „potrebni za provedbu koncentracije” ⁽²⁾, što znači da se bez tih sporazuma koncentracija ne bi mogla provesti ili bi se mogla provesti samo pod nesigurnim uvjetima, uz znatno veći trošak, tijekom duljeg razdoblja ili uz znatno više teškoća ⁽³⁾. Uobičajeno sporazumi koji su potrebni za provedbu koncentracije imaju cilj zaštititi prenesenu vrijednost ⁽⁴⁾, održati kontinuitet nabave nakon raspada prethodnog gospodarskog subjekta ⁽⁵⁾ ili omogućiti pokretanje rada novoga subjekta ⁽⁶⁾. Pri odlučivanju je li određeno ograničenje potrebno, treba ne samo uzeti u obzir njegovu prirodu, već i paziti da njegovo trajanje, predmet i zemljopisno područje primjene ne prelaze ono što je razumno potrebno za provedbu koncentracije. Ako za postizanje legitimnog cilja koji se nastoji ostvariti postoje jednako učinkovite alternative, poduzetnici moraju odabrati onu koja objektivno najmanje ograničava tržišno natjecanje.
14. Kod koncentracija koje se odvijaju u fazama, za ugovorne pogodbe koje se odnose na faze prije uspostave kontrole u smislu članka 3. stavaka 1. i 2. Uredbe o koncentracijama obično se ne može smatrati da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose. Međutim, smatra se da se sporazum o tome da se do dovršetka koncentracije neće poduzimati nikakve bitne izmjene u pogledu željenog posla izravno odnosi na zajedničku ponudu i da je potreban za njezinu provedbu ⁽⁷⁾. U kontekstu zajedničke ponude ovo vrijedi i za sporazum udruženih stjecatelja određenog poduzetnika o zabrani davanja zasebnih konkurentnih ponuda za istog poduzetnika ili stjecanja kontrole na drugi način.
15. Za sporazume koji služe lakšem zajedničkom stjecanju kontrole smatra se da su potrebni za provedbu koncentracija i izravno se na nju odnose. Ovo vrijedi za sporazume sudionika koncentracije o zajedničkom stjecanju kontrole s ciljem podjele imovine kako bi među sobom podijelili proizvodne pogone ili distribucijske mreže, zajedno s postojećim žigovima poduzetnika kojeg su zajednički stekli.
16. Ukoliko takva podjela uključuje raspad prethodno postojećeg gospodarskog subjekta, sporazumi koji omogućavaju taj raspad pod prihvatljivim uvjetima trebaju se smatrati potrebnima za provedbu koncentracija i izravno se na nju odnose, u skladu s niže navedenim načelima.

⁽¹⁾ Isto tako, ako su ispunjeni svi drugi uvjeti, ograničenje bi se moglo „izravno odnositi na provedbu koncentracije” čak i ako nije stupilo na snagu u isto vrijeme kad i sporazum kojim se ostvaruje glavni cilj koncentracije.

⁽²⁾ Vidjeti Sud EZ, predmet 42/84 (*Remia*), [1985.] ECR 2545, stavak 20., Prvostupanjski sud, predmet T-112/99 (*Métropole Télévision – M6*), [2001.] ECR II - 2459, stavak 106.

⁽³⁾ Odluka Komisije od 18. prosinca 2000. (COMP/M.1863 – *Vodafone/BT/Airtel JV*, stavak 20.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije od 30. srpnja 1998. (IV/M.1245 – *VALEO/ITT Industries*, stavak 59.); Odluka Komisije od 3. ožujka 1999. (IV/M.1442 – *MMP/AFP*, stavak 17.); Odluka Komisije od 9. ožujka 2001. (COMP/M.2330 – *Cargill/Banks*, stavak 30.); Odluka Komisije od 20. ožujka 2001. (COMP/M. 2227 – *Goldman Sachs/Messer Griesheim*, stavak 11.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije od 25. veljače 2000. (COMP/M.1841 – *Celestica/IBM*, stavak 21.)

⁽⁶⁾ Odluka Komisije od 30. ožujka 1999. (IV/JV.15 – *BT/AT&T*, stavci 207.-214.); Odluka Komisije od 22. prosinca 2000. (COMP/M.2243 – *Stora Enso/Assidoman/JV*, stavci 49., 56. i 57.)

⁽⁷⁾ Odluka Komisije od 27. srpnja 1998. (IV/M.1226 – *GEC/GPTH*, stavak 22.); Odluka Komisije od 2. listopada 1997. (IV/M. 984 – *Dupont/ICI*, stavak 55.); Odluka Komisije od 19. prosinca 1997. (IV/M.1057 – *Terra Industries/ICI*, stavak 16.); Odluka Komisije od 18. prosinca 1996. (IV/M.861 – *Textron/Kautex*, stavci 19. i 22.); Odluka Komisije od 7. kolovoza 1996. (IV/M.727 – *BP/Mobil*, stavak 50.).

III. NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA UOBIČAJENA OGRANIČENJA KOD STJECANJA PODUZETNIKA

17. Ograničenja koja sudionici koncentracije dogovore u kontekstu prijenosa poduzetnika mogu biti od koristi kupcu ili prodavatelju. Općenito, kupac ima veću potrebu za određenom zaštitom od prodavatelja. Kupac je taj koji mora biti siguran da će moći ostvariti punu vrijednost stečenog poslovanja. Prema tome, u pravilu, ograničenja koja idu u korist prodavatelja ili nisu potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju ne odnose ⁽¹⁾, ili opseg i/ili trajanje ograničenja treba biti u većoj mjeri ograničeno od ograničenja na temelju odredbi koje idu u korist kupca ⁽²⁾.

A. Odredbe o nenatjecanju

18. Obveze nenatjecanja koje su nametnute prodavatelju u kontekstu prijenosa poduzetnika ili njegovoga dijela mogu biti potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnositi. Kako bi se stekla puna vrijednost prenesene imovine, kupac mora u određenoj mjeri biti zaštićen od konkurentskog nastupanja prodavatelja kako bi mogao steći vjernost kupaca te usvojiti i iskoristiti *know-how*. Takve odredbe o nenatjecanju jamče da će kupac dobiti punu vrijednost prenesene imovine, koja u pravilu obuhvaća materijalnu i nematerijalnu imovinu, kao što je poslovni ugled kojeg je prodavatelj stekao ili *know-how* ⁽³⁾ kojeg je razvio. Te odredbe ne samo da se izravno odnose na koncentraciju, već su i potrebne za njezinu provedbu, jer bi bez njih bilo opravdano očekivati da se prodaja poduzetnika ili njegovoga dijela neće moći provesti.
19. Međutim, ovakve odredbe o nenatjecanju opravdava legitimni cilj provedbe koncentracije samo ako njihovo trajanje, njihovo zemljopisno područje primjene, njihov predmet i osobe na koje se odnose ne prelaze mjeru potrebnu za postizanje toga cilja ⁽⁴⁾.
20. Odredbe o nenatjecanju opravdane su za razdoblja do tri godine ⁽⁵⁾, kada prijenos poduzetnika uključuje prijenos vjernosti kupaca, bilo kao poslovni ugled ili kao *know-how* ⁽⁶⁾. Kada je uključen samo poslovni ugled, one su opravdane za razdoblja do dvije godine ⁽⁷⁾.
21. Za razliku od toga, odredbe o nenatjecanju ne mogu se smatrati potrebnima ako je prijenos zapravo ograničen samo na materijalnu imovinu (kao što su zemljište, zgrade ili strojevi) ili na isključiva prava industrijskog i trgovačkog vlasništva (čiji bi imatelji odmah mogli pokrenuti postupak protiv prenositelja zbog povrede tih prava).
22. Zemljopisno se područje primjene odredbe o nenatjecanju mora ograničiti na područje na kojemu je prodavatelj nudio odgovarajuće proizvode ili usluge prije prijenosa, jer kupac ne treba biti zaštićen od konkuriranja prodavatelja na područjima na kojima se prodavatelj prije toga nije bio probio ⁽⁸⁾. To se područje može proširiti na područja na koja se prodavatelj planirao probiti u vrijeme transakcije, pod uvjetom da je već izvršio ulaganja u pripremu takvog koraka.

⁽¹⁾ Odluka Komisije od 27. srpnja 1998. (IV/M.1226 – GEC/GPTH, stavak 24.).

⁽²⁾ Vidjeti, na primjer, za odredbu čiji je cilj zaštita dijela poslovanja koji ostaje prodavatelju: Odluka Komisije od 30. kolovoza 1993. (IV/M.319 – BHF/CCF/Charterhouse, stavak 16.).

⁽³⁾ Kako je utvrđeno u članku 1. stavku 1. točki (i) Uredbe (EZ) br. 772/2004.

⁽⁴⁾ Vidjeti Sud EZ, predmet 42/84 (*Remia*), [1985.] ECR 2545, stavak 20.; Prvostupanjski sud, predmet T-112/99 (*Métropole Télévision – M6*), [2001.] ECR II-2459, stavak 106.

⁽⁵⁾ Za iznimke kod kojih mogu biti opravdana dulja razdoblja vidjeti, npr. Odluku Komisije od 1. rujna 2000. (COMP/M.1980 – Volvo/Renault V.I., stavak 56.); Odluku Komisije od 27. srpnja 1995. (IV/M.612 – RWE-DEA/Enichem Augusta, stavak 37.); Odluku Komisije od 23. listopada 1998. (IV/M.1298 – Kodak/Imation, stavak 74.).

⁽⁶⁾ Odluka Komisije od 2. travnja 1998. (IV/M.1127 – Nestlé/Dalgety, stavak 33.); Odluka Komisije od 1. rujna 2000. (COMP/M.2077 – Clayton Dubilier & Rice/Iteltel, stavak 15.); Odluka Komisije od 2. ožujka 2001. (COMP/M.2305-Vodafone Group PLC/EIRCELL, stavci 21. i 22.).

⁽⁷⁾ Odluka Komisije od 12. travnja 1999. (IV/M.1482 – KingFisher/Grosslabor, stavak 26.); Odluka Komisije od 14. prosinca 1997. (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, stavak 17.).

⁽⁸⁾ Odluka Komisije od 14. prosinca 1997. (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, stavak 17.); Odluka Komisije od 12. travnja 1999. (IV/M.1482- KingFisher/Grosslabor, stavak 27.); Odluka Komisije od 6. travnja 2001. (COMP/M.2355 – Dow/Enichem Polyurethane, stavak 28.); Odluka Komisije od 4. kolovoza 2000. (COMP/M.1979. – CDC/Banco Uruquijo/JV, stavak 18.).

23. Na isti način odredbe o nenatjecanju moraju biti ograničene na proizvode (uključujući poboljšane ili modernizirane verzije proizvoda, kao i modele koji će uslijediti) i usluge koje predstavljaju gospodarsku djelatnost prenesenog poduzetnika. Ovo može uključivati proizvode i usluge koji su u vrijeme transakcije bili na naprednom stupnju razvoja ili proizvode koji su u potpunosti proizvedeni, ali još nisu stavljeni na tržište. Zaštita od natjecanja od strane prodavatelja na tržištima proizvoda ili usluga na kojima preneseni poduzetnik nije bio aktivan prije prijenosa, ne smatra se potrebnom ⁽¹⁾.
24. Prodavatelj može obvezati sebe, svoja društva kćeri i svoje trgovačke zastupnike. Međutim, za obvezu nametanja sličnih ograničenja drugima ne bi se smatralo da je potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnosi. Ovo posebno vrijedi za odredbe koje bi ograničile slobodu preprodavatelja ili korisnika s obzirom na uvoz ili izvoz.
25. Za odredbe koje ograničavaju pravo prodavatelja da kupuje ili drži udjele u poduzetniku koji konkurrira prenesenom poduzetniku smatra se da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose, pod istim uvjetima kao što je gore navedeno za odredbe o nenatjecanju, osim ako one prodavatelja sprečavaju da stječe ili drži udjele isključivo u investicijske svrhe, ne dajući mu, izravno ili neizravno, upravljačku funkciju ili bitan utjecaj u konkurentskom poduzetniku ⁽²⁾.
26. Odredbe o zabrani vrbovanja i odredbe o povjerljivosti podataka imaju sličan učinak i zato se ocjenjuju na sličan način kao odredbe o nenatjecanju. ⁽³⁾

B. Sporazumi o licencijama

27. Prijenos poduzetnika ili njegovoga dijela može u svrhu potpunog iskorištavanja prenesene imovine uključivati prijenos prava intelektualnog vlasništva ili *know-howa* na kupca. Međutim, prodavatelj može ostati vlasnik prava kako bi ih koristio u nekim drugim djelatnostima koje nisu prenesene. U takvim slučajevima uobičajen način da se osigura da će kupac moći u potpunosti koristiti prenesenu imovinu je sklapanje sporazuma o licencijama u njegovu korist. Isto tako, ako je prodavatelj prenio prava intelektualnog vlasništva zajedno s poslovanjem, on može i dalje željeti nastaviti koristiti sva ili neka od tih prava u nekim drugim djelatnostima koje nisu prenesene; u takvom slučaju, kupac daje licenciju prodavatelju.
28. Licencije patenata ⁽⁴⁾, sličnih prava ili *know-howa* ⁽⁵⁾ mogu se smatrati potrebnima za provedbu koncentracije. One se isto tako mogu smatrati sastavnim dijelom koncentracije i u svakom slučaju ne moraju biti vremenski ograničene. Ove licencije mogu biti neisključive ili isključive te mogu biti ograničene na određena područja primjene ako to odgovara djelatnostima prenesenog poduzetnika.

⁽¹⁾ ⁵ Odluka Komisije od 14. prosinca 1997. (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, stavak 17.); Odluka Komisije od 2. ožujka 2001. (COMP/M.2305- Vodafone Group PLC/EIRCELL, stavak 22.); Odluka Komisije od 6. travnja 2001. (COMP/M.2355 – Dow/Enichem Polyurethane, stavak 28.); Odluka Komisije od 4. kolovoza 2000. (COMP/M.1979. – CDC/Banco Uruquijo/JV, stavak 18.).

⁽²⁾ Odluka Komisije od 4. veljače 1993. (IV/M.301 – Tesco/Catteau, stavak 14.); Odluka Komisije od 14. prosinca 1997. (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, stavak 19.); Odluka Komisije od 12. travnja 1999. (IV/M.1482 – Kingfisher/Grosslabor, stavak 27.); Odluka Komisije od 6. travnja 2000. (COMP/M.1832 – Ahold/ICA Förbundet/Canica, stavak 26.).

⁽³⁾ Prema tome, odredbe o povjerljivosti podataka o pojedinostima vezanim za kupca, o cijenama i količinama ne mogu se produžiti. Za razliku od njih, odredbe o povjerljivosti koje se odnose na tehnički *know-how* mogu se iznimno opravdati za dulja razdoblja, vidjeti Odluku Komisije od 29. travnja 1998. (IV/M.1167 – ICI/Williams, stavak 22.); Odluku Komisije od 30. travnja 1992. (IV/M.197 – Solvay-Laporte/Interox, stavak 50.).

⁽⁴⁾ Ukjučujući prijave patenata, korisničke modele, zahtjeve za registraciju korisničkih modela, konstrukcije, topografije poluvodiča, dodatne potvrde o zaštiti medicinskih proizvoda ili drugih proizvoda za koje se može dobiti dodatna potvrda o zaštiti i certifikate uzgajivača bilja (kako je navedeno u članku 1. stavku 1. točki (h) Uredbe (EZ) br. 772/2004.

⁽⁵⁾ Kako je utvrđeno u članku 1. stavku 1. točki (i) Uredbe (EZ) br. 772/2004.

29. Međutim, teritorijalno ograničenje proizvodnje na isto područje na kojem se obavljala prenesena djelatnost nije potrebno za provedbu koncentracije. U pogledu licencija koje je prodavatelj posla dodijelio kupcu, prodavatelj može biti podvrgnut teritorijalnom ograničenju u sporazumu o licenci pod istim uvjetima koji su navedeni za odredbe o nenatjecanju u kontekstu prodaje poslovanja.
30. Ograničenja u sporazumima o licenci koja prekoračuju gore navedene odredbe, primjerice ona koja štite davatelja, a ne primatelja licencije, nisu potrebna za provedbu koncentracije ⁽¹⁾.
31. Slično tome, u slučajevima licencija za zaštitni znak, poslovno ime, obličja, autorska prava ili slična prava, može biti situacija u kojima prodavatelj želi ostati vlasnikom takvih prava u odnosu na zadržanu djelatnost, ali stjecatelj treba ta prava radi stavljanja na tržište roba ili usluga koje preneseni poduzetnik ili njegov dio proizvodi odnosno pruža. Ovdje vrijede ista razmatranja kao gore ⁽²⁾.

C. Obveze kupnje i nabave

32. U mnogim slučajevima prijenos poduzetnika ili njegovoga dijela može dovesti do prekida uspostavljenih veza kupnje i nabave koje su postojale kao posljedica ranije integracije djelatnosti unutar ekonomske cjeline prodavatelja. Kako bi se omogućilo razbijanje ekonomske cjeline prodavatelja i djelomičan prijenos imovine stjecatelju pod odgovarajućim uvjetima, često je potrebno zadržati tijekom prijelaznog razdoblja postojeće ili slične veze između prodavatelja i stjecatelja. Ovaj se cilj obično postiže kroz obveze kupnje i nabave za prodavatelja i/ili stjecatelja poduzetnika ili njegovoga dijela. Uzimajući u obzir posebnu situaciju koja nastaje kao rezultat raspada ekonomske cjeline prodavatelja, za te se obveze može smatrati da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose. One mogu biti u korist prodavatelja ili stjecatelja, ovisno o posebnim okolnostima slučaja.
33. Cilj takvih obveza može biti osiguranje bilo kojoj strani kontinuiteta nabave proizvoda koji su potrebni za obavljanje djelatnosti koju je zadržao prodavatelj ili koju je preuzeo stjecatelj. Međutim, trajanje obveza kupnje i nabave mora biti ograničeno na razdoblje koje je potrebno da se odnos ovisnosti na tržištu zamijeni neovisnošću. Prema tome, obveze kupnje i nabave kojima se jamče količine koje su se ranije nabavljale mogu biti opravdane za prijelazno razdoblje do pet godina ⁽³⁾.
34. I za obveze nabave i za obveze kupnje određenih količina, moguće uz odredbu promjenjivosti, smatra se da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose. Međutim, obveza koja se odnosi na neograničene količine ⁽⁴⁾ ili kojom se dodjeljuje status povlaštenog dobavljača ili kupca ⁽⁵⁾ ne smatra se potrebnom za provedbu koncentracije.
35. Sporazumi o pružanju usluga i o distribuciji po učinku su jednaki sporazumima o nabavi; prema tome za njih vrijede ista razmatranja kao gore.

⁽¹⁾ Ukoliko se na njih odnosi članak 81. stavak 1. Ugovora o EZ, takvi sporazumi ipak mogu potpadati u područje primjene Uredbe (EZ) br. 772/2004 ili drugih propisa Zajednice.

⁽²⁾ Odluka Komisije od 1. rujna 2000. (COMP/M.1980 – Volvo/Renault V.I., stavak 54.).

⁽³⁾ Odluka Komisije od 5. veljače 1996. (IV/M.651 – AT&T/Phillips, VII.); Odluka Komisije od 30. ožujka 1999. (IV/M.15 – BT/AT&T, stavak 209.; za iznimke vidjeti Odluku Komisije od 13. ožujka 1995. (IV/M.550 – Union Carbide/Enichem, stavak 99.); Odluku Komisije od 27. srpnja 1995. (IV/M.612 – RWE-DEA/Einchem Augusta, stavak 45.).

⁽⁴⁾ U skladu s načelom proporcionalnosti, obveze osiguravanja određene količine s klauzulom promjenjivosti u tim su slučajevima manje ograničavajuće za konkurenciju, vidjeti npr. Odluku Komisije od 18. rujna 1998. (IV/M.1292 – Continental/ITT, stavak 19.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije od 30. srpnja 1998. (IV/M.1245 – VALEO/ITT Industries, stavak 64.); za iznimke (npr. nepostojanje tržišta) vidjeti Odluku Komisije od 13. ožujka 1995. (IV/M. 550 – Union Carbide/Enichem, stavke 92. do 96.); Odluku Komisije od 27. srpnja 1995. (IV/M.612 – RWE-DEA/Einchem Augusta, stavak 38. i dalje).

IV. NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA UOBIČAJENA OGRANIČENJA U SLUČAJEVIMA ZAJEDNIČKOG
POTHVATA U SMISLU ČLANKA 3. STAVKA 4. UREDBE O KONCENTRACIJAMA

A. Obveza nenatjecanja

36. Za obveze nenatjecanja između matičnih društava i zajedničkog pothvata može se smatrati da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose u slučajevima kad se te obveze odnose na proizvodnju, usluge i teritorije koje obuhvaća sporazum o zajedničkom pothvatu ili lokalni propisi. Takve odredbe o nenatjecanju mogu, *inter alia*, odražavati potrebu da se tijekom pregovora osigura dobra vjera; one isto tako mogu odražavati potrebu da se u potpunosti iskoristi imovina zajedničkog pothvata ili da se zajedničkom pothvatu omogući usvajanje *know-how* i poslovnog ugleda koje su osigurala matična društva; ili potrebu zaštite interesa pojedinih matičnih društava u zajedničkom pothvatu od konkurentskog djelovanja koje je, *inter alia*, omogućeno povlaštenim pristupom matičnih društava *knowhow* i poslovnom ugledu koji su preneseni na zajednički pothvat ili koje je zajednički pothvat sam razvio. Za takve obveze nenatjecanja između matičnih društava i zajedničkog pothvata može se smatrati da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose tijekom cijeloga razdoblja trajanja zajedničkog pothvata ⁽¹⁾.
37. Zemljopisno se područje primjene odredbe o nenatjecanju mora ograničiti na područje na kojemu su matična društva nudila odgovarajuće proizvode ili usluge prije poduzimanja zajedničkog pothvata ⁽²⁾. To se zemljopisno područje može proširiti na područja na koja su se matična društva planirala probiti u vrijeme transakcije, pod uvjetom da su već poduzela ulaganja u pripremu toga koraka.
38. Na sličan način, odredbe o nenatjecanju moraju biti ograničene na proizvode i usluge koje predstavljaju gospodarsku djelatnost zajedničkog pothvata. Ovo može uključivati proizvode i usluge koji su u vrijeme transakcije bili na naprednom stupnju razvoja, kao i proizvode koji su u potpunosti proizvedeni, ali još nisu stavljeni na tržište.
39. Ako je zajednički pothvat poduzet radi ulaska na novo tržište, uzimaju se u obzir proizvodi, usluge i teritoriji na kojima će poslovati u skladu sa sporazumom o zajedničkom pothvatu ili s lokalnim propisima. Međutim, pretpostavka je da se interesi jednog matičnog društva ne trebaju štiti od natjecanja od strane drugog matičnog društva na tržištima različitim od onih na kojima će zajednički pothvat djelovati od samog početka.
40. Osim toga, za obvezu nenatjecanja između matičnih društava koja nemaju kontrolu i zajedničkog pothvata ne smatra se da je potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnosi.
41. Ista načela koja se primjenjuju na odredbe o nenatjecanju primjenjuju se na odredbe o zabrani vrbovanja i klauzule o povjerljivosti podataka.

B. Sporazumi o licencijama

42. Za licenciju koju su matična društva dala zajedničkom pothvatu može se smatrati da je potrebna za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnosi. Ovo vrijedi bez obzira na to je li licencija isključiva i je li vremenski ograničena. Licencija može biti ograničena na određeno područje primjene koje odgovara djelatnostima zajedničkog pothvata.

⁽¹⁾ Odluka Komisije od 15. siječnja 1998. (IV/M.1042 – *Eastman Kodak/Sun Chemical*, stavak 40.); Odluka Komisije od 7. kolovoza 1996. (IV/M.727 – *BP/Mobil*, stavak 51.); Odluka Komisije od 3. srpnja 1996. (IV/M.751 – *Bayer/Hüls*, stavak 31.); Odluka Komisije od 6. travnja 2000. (COMP/M.1832 – *Ahold/ICA Förbundet/Canica*, stavak 26.).

⁽²⁾ Odluka Komisije od 29. kolovoza 2000. (COMP/M.1913 – *Lufthansa/Menzies/LGS/JV*, stavak 18.); Odluka Komisije od 22. prosinca 2000. (COMP/M. 2243 – *Stora Enso/Assidoman/JV*, stavak 49., zadnja rečenica).

43. Za licencije koje zajednički pothvat daje kojem od svojih matičnih društava, ili za sporazume o uzajamnom licenciranju, može se smatrati da su potrebne za provedbu koncentracije i izravno se na nju odnose pod istim uvjetima kao u slučaju prodaje poslovanja. Za sporazume o licencijama između matičnih društava ne smatra se da su potrebni za provedbu zajedničkog pothvata i izravno se na njega odnose.

C. Obveze kupnje i nabave

45. Ako matična društva ostanu prisutna na tržištu koje je uzlazno ili silazno u odnosu na tržište zajedničkog pothvata, na sve sporazume o kupnji i nabavi, uključujući sporazume o distribuciji, primjenjuju se načela koja vrijede kod prijenosa poduzetnika.
-